

K. Sobczyk, W. Chmielewski

Kraków - Zwierzyniec. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 13, 13-14

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rejonie zaobserwowano dość wyraźne zagęszczenie materiałów krzemien-
nych.

W celu ustalenia relacji stratygraficznych między wydumą a sąsia-
dującym z nią od południa torfowiskiem, wytyczono wykop II/79 o wymia-
rach 11 x 1 m. Jego eksploracja dostarczyła kilkunastu zabytków krze-
miennych i kościanych, zalegających w warstwie torfu, co skłania do kon-
tynuacji badań torfowych stanowiska na szerszą skalę.

KOCHLEW, gm. Wierzchlas
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Krzysztof Cyrek. Finan-
sował WKZ w Sieradzu. Piąty /ostatni/ sezon
badań. Obozowisko z pracownią krzemieniarską.
Paleolit śchyłkowy.

Stanowisko jest położone na południowym cyplu wysokiej - trzeciej
terasy prawego brzegu Warty. Przekopano 80 m² powiększając przebadany
obszar do 467 m². Uzyskano 242 zabytki /ogółem w czasie pięcioletnich
badań - około 7 000/, w tym 24 rdzenie i 14 narzędzi spośród których na
wyróżnienie zasługuje masywne ostrze półtyłcowe. Zabytki zalegały na
peryferiach obozowiska, o czym świadczą wyniki sondowania świdrami
geologicznymi niezbadanego, sąsiedniego obszaru.

Założono m. in. wykop geologiczny /22 x 1,5 m/ usytuowany na
stoku III terasy, od płaszczyzny terasowej do jej podnóża oraz na powier-
chni II terasy. Wykop ten, pod warstwą utworów stokowych, ujawnił u pod-
nóża III terasy dwie warstwy torfu oraz kopalną glebę biellicową. Pobrane
z tych utworów próbki do analizy pyłkowej będą być może pomocne przy
określeniu chronologii stanowiska. Na podstawie analizy techniczno-typo-
logicznej i geologicznej stanowisko można orientacyjnie datować na IX tys.
p. n. e. /młodszy dryas/.

Tymczasowo, przed dokładną analizą całości materiałów, wydaje
się, że było to sezonowe obozowisko oraz pracownia wiórów i narzędzi
użytkowane przez grupę schyłkowopaleolitycznych łowców. Ten zwarty
/po wyeliminowaniu małej domieszki materiałów wczesnobrązowych/ ze-
spół zawiera następujące elementy kulturowe: świderskie, ahrensburkskie,
lyngbjijskie i epimagdaleńskie/? /.

Badania na stanowisku zakończono.

Zabytki po opracowaniu będą dostępne w MAIE w Łodzi.

KRAKOW - Zwierzyniec
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne w
Krakowie
Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr K. Sobczyk z Muzeum Archeologicznego w Krakowie przy ogólnym kierownictwie naukowym prof. W. Chmielewskiego z Uniwersytetu Warszawskiego. Finansowały Muzeum Archeologiczne w Krakowie i Uniwersytet Warszawski. Siódmy sezon badawczy. Odsłonięto poziomy górnopaleolityczne wielokulturowego paleolitycznego stanowiska otwartego.

Przekopano i odsłonięto osady lessowe do gł. 6 m od współczesnej powierzchni, na przestrzeni 27,5 m², uzyskując dwa przekroje: jeden o przebiegu NS, drugi o przebiegu EW. Dały one okazję do prześledzenia struktury najmłodszego lessu oraz struktur peryglacjalnych występujących w tym lessie /zjawisko soliflukcji/.

Materiały zabytkowe /głównie krzemienne i kilka z radiolarytu/ w liczbie 2209 sztuk odkryte podczas tegorocznego sezonu badawczego, nie tworzą jednolitego zespołu kulturowego. Obok egzemplarzy, które możemy zaliczyć do kultury oryniackiej, występują elementy szeleckie, graveckie i jierzmanowickie /?/

Główny poziom kulturowy /cztery warstwy/ obejmował spągowy poziom soliflukcyjny lessu młodszego górnego, podcięlającą go zaburzoną glebę kopalną oraz stropową partię lessu zglinionego wyróżnionego przez L. Sawickiego. Wśród materiałów zabytkowych na uwagę zasługują: duże rdzenie jednopiętowe oraz ich fragmenty, zgrzebła, w tym jedno podłużne proste wykonane na wiórze korowym, drugie poprzeczne lekko wypukłe o retuszu stopniowym, liczne drapacze, w tym spora ilość wysokich, rylce klinowate i węglowe oraz odłupki i wióry retuszowane. Niestety nie natrafiono na ostrza tak licznie występujące we fragmentach w sezonie 1978 roku. Wtórność złoża i jego zmieszanie zaistniałe podczas procesów soliflukcyjnych, nie pozwalają na precyzyjne usystematyzowanie zabytków pod względem kulturowym.

Badania były kontynuacją badań prowadzonych przez prof. W. Chmielewskiego przy udziale Muzeum Archeologicznego w Krakowie, rozpoczętych pod koniec lat sześćdziesiątych. W następnych sezonach dokończona zostanie eksploracja poziomów górnopaleolitycznych i przystąpi się do odsłaniania poziomów środkowopaleolitycznych.